

HLÁVKOVÝ SALÁT ZLATÝ REKORD

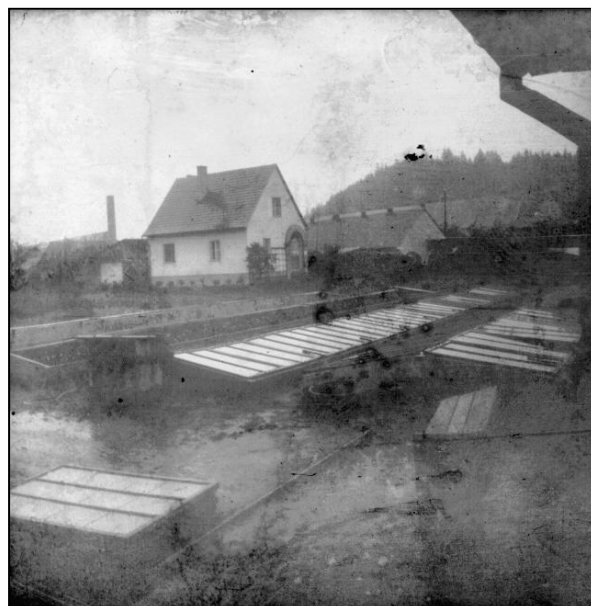
*Věnováno rodině, kamarádům, rodákům z Návojně,
salesiánům spolupracovníkům a všem,
kteří se zajímají o historii a místopis Bílých Karpat.*



Text a foto: Vojtěch Káňa - „64“

V Brumově–Bylnici dne 28. 02. 2014

Historie hlávkového salátu Zlatý rekord se začíná psát za 2. světové války, kdy byly v Brumově postaveny „německé baráky“ pro finance, kteří hlídali nově vzniklou hranici. Nastěhovali se tady s celými rodinami a s sebou přivezli, mimo jiné, i semínka hlávkového salátu, který pěstovali v pařeništích. Brumovský panský zahradník pan Walter Šťastný, který v té době sloužil u hraběnky, tyto semínka získal a rozvinul jeho pěstování v zahradnictví, které bylo v místech dnešního průmyslového areálu MEZ.



Panské zahradnictví s domkem zahradníka v roce 1956. V pozadí vlevo pivovarský komín, vpravo hradní návrší. Foto: Vojtěch Káňa „37“.

Po válce odešli Němci, hraběnka, všechno bylo zestátněno, ale pan Šťastný pokračuje v pěstování salátu. V polovině padesátých let je v Brumově postaveno nové, moderní, vytápěné zahradnictví nacházející se v místech dnešního Penny marketu. Pan Šťastný se přesouvá do nových prostor a společně s ním i Zlatý rekord. V tomto období přichází na scénu můj tatínek Vojtěch Káňa. Po získání výučního listu zahradníka nastupuje k panu Šťastnému nejprve do staré zahrady a po návratu ze základní vojenské služby v roce 1958 už do zahradnictví nového. Pěstují květiny, zeleninu, hlávkový salát. Zahradnictví prožívá velký boom. V šedesátých letech se podaří prostřednictvím Zeleniny ve Valašských Kloboukách zajistit vývoz hlávkového salátu Zlatý rekord až do Vídně! Salát vysévali na konci roku „mezi svátkama“ a pěstovali jej na koňském hnoji. Při sklizni (jedná se o skleníkovou, ranou odrůdu) vyřezávali salát večer před expedicí tak, aby brzy ráno mohl plně naložený kamion uhánět k Vídni, kde se křehké hlávky salátu ocitly na pultech již během dopoledne.



Hrnkované sazenice hlávkového salátu Zlatý rekord připravené k výsadbě do hangáru v novém zahradnictví v Brumově (cca 20tisíc kusů). Foto: Vojtěch Káňa „37“.

Postupně však sláva zahradnictví upadá. Pan Šťastný odchází do důchodu a můj tatínek v roce 1969 odchází také – na jiné pracovní místo. S sebou si odnáší tradici pěstování hlávkového salátu a v domácích podmínkách v Návojně se věnuje zahradničení, coby svému koníčku. Každý rok vysévá semínka, které se promění v křehounké hlávky výborného salátu. Několik z nich nechá „na semeno“, a tak zajistí pokračování na příští rok. Nepřestává ani s odchodem do důchodu a pokračuje až do dnešního dne. A tak tu máme po 70 letech salát, který je už možná v Evropě zapomenutý. Salát, který je křehký, výtečný a po celé dlouhé desetiletí s ničím nezkřížený, zachovaný ve své původní ryzosti tak, jak jej přivezli obyvatelé Německé říše.

Snažím se jej nabídnout pro další využití, pro vědecké účely, ale zdá se, že marně. V pražské firmě Sempra se již šlechtění hlávkových salátů nevěnují a paní u telefonu je očividně znechucená již z toho, že ji někdo volá a ona musí zvednout telefon. No jo Pražáci.

Ve firmě Semo Smržice, jsou výrazně vlídnější, ale moc nadějí na využití mi nedávají. A tak toto „rodinné stříbro“ asi zůstane zapomenuto a skončí se tak jedna epizoda ryzí rostliny.



Torzo “nového“ zahradnictví v květnu 2013 – před výstavbou Penny marketu.

Poznámka:

Zpracováno na základě informací a s využitím fotografií Vojtěcha Káně (*1937).

Semínka salátu byla do Semo Smržice, na základě předchozí telefonické domluvy, odeslána dne 28.2.2014 za účelem posouzení možného dalšího využití.

A za rok přišla odpověď (23. 3. 2015) tohoto znění:

Pane Kaňo,

Nemám bohužel dobrou zprávu. Osivo se někde ztratilo a pokus se neuskutečnil. Pátrali jsme a nenašli. Omlouvám se.

Takže konec???